

פרשת וירא

והוא יושב פתח האהל כחום היום (יח א)

בקש לעמוד, אמר לו הקב"ה שב ואני אעמוד, סימן לבניך שעתיד אני להתייצב בעדת הדיינים והן יושבין שנאמר אלקים ניצב בעדת קל. רש"י. ומה ענין עמידה זו אצל ישיבת אברהם לעמיד בעדת הדיינים, וכי אברהם דיין היה, כלום ישיבתו בפתח ביתו היתה ישיבת בית דין.

ביאור הענין בהקדם קושיא אחרת אלימה, שהביא רש"י על המקרא בסמוך והנה שלשה אנשים, וכתב אחד לבשר את שרה, ואחד להפוך את סדום, ואחד לרפאות את אברהם, ובפשוטו תמוה הניחא המלאך המבשר והמלאך המרפא שפיר הוצרכו לבוא אל אברהם כדי לקיים שליחותם, אך המלאך שכל שליחותו להפוך את סדום מה ענין שהקדים ובא אל בית אברהם,

אלא מוכרח כדמשמע מפירוש הספורנו, דכל זמן שלא באו המלאכים אל בית אברהם, ולא בא לידי ביטוי גודל הכנסת אורחים של אברהם, עדיין לא נחתם גזר דינה של סדום, ורק כיון שבאו אל אברהם והגדיל במעלת הכנסת אורחים, ככל שהתגדל אברהם במידה זו כך נתרבתה התביעה על סדום אשר כה מרעים אל אורחיהם, היפוך מידתו של אברהם ועל כך נענשו, וכ"כ הספורנו על המקרא (לקמן טז) ויקומו משם האנשים וישקיפו על פני סדום, וכתב ויקומו משם אנשים פנו מבית החסד, וישקיפו השקפה לרעה, על פני סדום. שהיה היפך ביתו של אברהם, נמצא כי מעשה דהכנסת אורחים היה חיתום גזר דינם של אנשי סדום,

ומעשה דאורחין כישיבת בית דין, ועל כך ניצב עליו ה', ובא המלאך כדי לקבל הכרעת הדין להפוך את סדום.

מקור: רבי אריה לייב גורביץ